

ಭಾರತೀಯ ಜಿಗಿ ಚಿಟ್ಟೆ

■ ಚಿತ್ರ-ಲೇಖನ:
ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ತಕ್ಷಣ ಕೀಟಗಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹನುಮನಮಟ್ಟಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಂಚಿಗಿರುವ ಕುರುಚಲು ಕಾಡಿನ ಕಾಯಿಟ್ಟ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳ ವಿಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ, ಸಂಜೆ ಮಬ್ಬುಗತ್ತಲು ಕವಿಯತೊಡಗಿದಾಗ ಮನೆಯತ್ತ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹುಲ್ಲಿನ ಹೂ ತನೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಆ ಚಿಟ್ಟೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.

ಅದು ಭಾರತೀಯ ಜಿಗಿ ಚಿಟ್ಟೆ, ಸುಮಾರು 20 ರಿಂದ 27 ಮೀಲಿ ಮೀಟರ್ ರೆಕ್ಕಗಳ ಹರವು ಹೊಂದಿರುವ ಬಿಳಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಕಂದು ವರ್ಣದ ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಚಿಟ್ಟೆ. ನಾಲ್ಕು ರೆಕ್ಕಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗವು ಗಾಢವಾದ ಕಂದು ವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿ ಬಿಳಿ ಸಣ್ಣ ಮಚ್ಚಿಗಳಿವೆ. ರೆಕ್ಕಗಳ ಕೆಳ ಭಾಗವು ಬಿಳಿ ವರ್ಣದ್ದಾಗಿದೆ. ದೇಹವು ಕಂದು ಹಾಗೂ ಬಿಳಿ ವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ದೇಹ ಮತ್ತು ರೆಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿಯ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೋಮಗಳು ಉಣ್ಣೆಯಂತೆ ಮೆತ್ತಗಿರುವಂತೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ. ಕಾಲುಗಳು ಕಂದು ಮಿಶ್ರಿತ ಬಿಳುಪು, ಕಣ್ಣು ಕಪ್ಪು. ಗ್ರಹಣಾಂಗವು ಕಂದು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

ಇವು ಸ್ವಭಾವತಃ ನೆಲಕ್ಕೆ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೇವವಿರುವ ಮಣ್ಣು, ಸಣ್ಣ ಹೂಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕುಳಿತುಕೊಂಡಾಗ ರೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯಿಸುವಾಗ ರೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಆವಾಸವು ಸಮತಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ, ಕುರುಚಲು ಕಾಡು, ಎಲೆ ಉದುರಿಸುವ ಕಾಡುಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಕಂಬಳಿ ಹುಳುವಿನ ಆಹಾರ ಸಸ್ಯವು ವಾಟೆ, ಭೀಮನಕಡ್ಡಿ ಕಳೆ ಸಸ್ಯಗಳು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಟ್ಟೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಚಿನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಪಿಪರ್ ಅಥವಾ ಏಶಿಯನ್ ಗ್ರಿಫ್ಟ್ ಸ್ಪಿಪರ್ ಎಂದು ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪಿಯಲಿಯಾ ಗ್ಯಾಲೈ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಿಗಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಹೆಸರಿಡೇ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆ. ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಇದರ ಉಪತಳಿಗಳು ಭಾರತ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಥಾಯ್ಲ್ಯಾಂಡ್, ಭೂತಾನ್, ಚೀನಾ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.